

**UCHWAŁA NR V/28/24
RADY MIEJSKIEJ W DOBIEGNIEWIE**

z dnia 24 czerwca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu z ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do
2023 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.), w związku z pkt 11.1 Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 r., stanowiącego załącznik do Uchwały nr XLIII/252/18 Rady Miejskiej w Dobiegniewie z dnia 24 maja 2018 roku w sprawie uchwalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 r. Rada Miejska w Dobiegniewie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport z ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 r., zatwierdzony przez Burmistrza Dobiegniewa, który stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Dobiegniewie

Marek Kowalczyk

RAPORT Z EWALUACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY DOBIEGNIEW DO 2023 R.

Raport za lata 2021-2023

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 r. to wieloletni program działań zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do zrównoważonego rozwoju obszaru w płaszczyznach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. LPR stanowi narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji został sporządzony na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zgodnie z wymogami Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-20 oraz Zasadami weryfikacji programów rewitalizacji określonymi przez Instytucję Zarządzającą RPO-Lubuskie 2020.

Zgodnie z zapisami LPR ewaluacja programu jest prowadzona w cyklach trzyletnich (w połowie realizacji programu – w 2020 roku i na zakończenie – w 2023 roku) w odniesieniu do stanu zjawisk kryzysowych, w oparciu, o które wyznaczono obszar rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 r. przyjęty został Uchwałą nr XLIII/252/18 Rady Miejskiej w Dobiegniewie z dnia 24 maja 2018 roku.

Niniejszy raport obejmuje całość działań zaplanowanych do realizacji w ramach LPR w okresie 2021-2023, w tym ocenę stopnia realizacji celów w odniesieniu do zjawisk kryzysowych.

OCENA STOPNIA REALIZACJI CELÓW LPR W ODNIESIENIU DO ZJAWISK KRYZYSOWYCH OBSZARU REWITALIZACJI

Podstawowym narzędziem do śledzenia zmian poziomu degradacji obszaru rewitalizacji są wskaźniki monitorowania oparte na katalogu czynników kryzysowych, za pomocą których wyznaczono ten obszar.

Wybór wskaźników skupił się przede wszystkim na zapewnieniu adekwatnych mierników poszczególnych celów strategicznych. Zgodnie z zapisami LPR analizie podlegają: trendy demograficzne, stopa bezrobocia, poziom ubóstwa i wykluczenia, poziom kapitału społecznego, bezpieczeństwo, prowadzenie działalności gospodarczej, atrakcyjność

gospodarcza, komunalny zasób mieszkaniowy, stan środowiska naturalnego, degradacja funkcjonalno-przestrzenna

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego, które służą do monitorowania wdrażania LPR w odniesieniu do celów strategicznych rewitalizacji Dobiegniewa:

Wskaźniki monitorowania zjawisk kryzysowych	Źródło	Częstotliwość pomiaru	Wartość w roku bazowym (2016)*	Wartość w roku 2020	Wartość w roku 2023	Wartość docelowa w roku 2023	Ocena realizacji
Cel 1. Tworzenie warunków do rozwoju aktywności społecznej i budowania tożsamości lokalnej							
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1000 osób	Gmina Dobiegniew	co 3 lata	164,82	129,05	95,24	150,0	Korzystne zmiany w stos. do założonej wartości docelowej
Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób	PUP	co 3 lata	73,19	62,87	29,14	65,0	Korzystne zmiany w stos. do założonej wartości docelowej
Cel 2. Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji							
Liczba przedsiębiorstw na 1000 osób	Gmina Dobiegniew	co 3 lata	38,13	51,62	50,46	46,0	Korzystne zmiany w stos. do założonej wartości docelowej
Liczba wyrejestrowań z ewidencji działalności gospodarczej na 1000 osób	Gmina Dobiegniew	co 3 lata	4,92	5,29	3,55	3,0	Korzystne zmiany, ale brak osiągnięcia założonej wartości docelowej
Cel 3. Wspieranie przedsięwzięć dążących do podniesienia jakości życia mieszkańców							
Masa wyrobów zawierających azbest w Mg na 1000 osób	Gmina Dobiegniew	co 3 lata	19,09	19,1	14,23	8,0	Korzystne zmiany, ale brak osiągnięcia założonej wartości docelowej
Cel 4. Tworzenie atrakcyjnych warunków mieszkaniowych obszaru rewitalizacji							
Liczba budynków komunalnych w złym stanie technicznym na 1000 osób	Gmina Dobiegniew	co 3 lata	15,38	14,55	15,63	8,6	Brak zmian, Nie osiągnięto założonej wartości docelowej.

Źródło: opracowanie własne

* Rok bazowy – rok, dla którego zgromadzono dane statystyczne, na podstawie których przeprowadzono delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Dobiegniew

Wybór powyższych wskaźników monitorujących sytuację kryzysową w obszarze rewitalizacji Dobięgniewa wynikał z ich specyfiki oraz jest odpowiedzią na problemy, przed którymi stało miasto na etapie programowania rewitalizacji.

Kierując się zapisami LPR, przeprowadzono prace w zakresie pozyskania danych liczbowych wg stanu na koniec roku 2023, będących podstawą analiz porównawczych (monitorujących zmiany) powyższych wskaźników.

Prowadzone analizy wykonane zostały w odniesieniu do głównych celów określonych w LPR:

- I. Tworzenie warunków do rozwoju aktywności społecznej i budowania tożsamości lokalnej
- II. Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji
- III. Wspieranie przedsięwzięć dążących do podniesienia jakości życia mieszkańców
- IV. Tworzenie atrakcyjnych warunków mieszkaniowych obszaru rewitalizacji

W opracowaniu przeanalizowano wskaźniki obrazujące stan obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej od momentu uchwalenia LPR do końca obowiązywania programu

ANALIZA ZMIAN ZJAWISK KRYZYSOWYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI

SFERA SPOŁECZNA

Trendy demograficzne

Ulice wchodzące w skład obszaru rewitalizacji	Liczba ludności w 2020 roku	Liczba ludności w 2023 roku	Zmiana liczby ludności w badanym okresie
Bolesława Chrobrego	11	8	Spadek o 3
Bohaterów Getta	56	53	Spadek o 3
Dembowskiego	17	19	Wzrost o 2
Gdańska	311	291	Spadek o 20
Jedności	154	142	Spadek o 12
Kardynała Wyszyńskiego	54	50	Spadek o 4
Kościuszki	58	51	Spadek o 7
Krótką	5	4	Spadek o 1
Księdza Ściegiennego	19	21	Wzrost o 2
Mierzęcińska	13	13	-
Młynarska	4	4	-
Nadbrzeżna	6	4	Spadek o 2
Nowa	0	0	-
Nowomłyńska	4	4	-
Ogrodowa	30	29	Spadek o 1
Parkowa	13	12	Spadek o 1
Plac Chorążego Starca	0	0	-
Riedla	2	2	-
Rybacka	4	4	-
Sienkiewicza	56	51	Spadek o 5
Spacerowa	0	0	-
Spółdzielcza	92	74	Spadek o 18

Starorynkowa	96	95	Spadek o 1
Staszica	84	80	Spadek o 4
Stefana Batorego	16	16	-
Szkolna	69	58	Spadek o 11
Szpitalna	61	65	Wzrost o 4
Teatralna	82	76	Spadek o 6
Wodna	4	6	Wzrost o 2
Wojska Polskiego	185	167	Spadek o 18
Zabytkowa	5	8	Wzrost o 3
Razem:	1511	1407	Spadek o 104

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Dobiegniewie

Celem pokazania wyników takiej analizy jest zbadanie zmian demograficznych dotyczących obszaru rewitalizacji, wynikających przede wszystkim ze spadku liczby mieszkańców i ujemnego przyrostu naturalnego. Analiza stanu liczby mieszkańców w latach 2021-2023 wskazuje, że liczba ludności na obszarze rewitalizacji Dobiegniewa na koniec roku 2023 zmniejszyła się o 104 osoby w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. Dodatkowo przeanalizowano spadek ludności na terenie gminy. Tendencja spadku zachowana jest na całym obszarze. Tak więc obszar rewitalizacji, podobnie jak cała gmina podlega procesowi „kurczenia się” w aspekcie demograficznym. Niemniej jednak „kurczenie się” obszaru rewitalizacji przebiega szybciej niż całej gminy:

- obszar rewitalizacji – spadek o 6,88 % w stosunku do roku 2020
- gminna – spadek o 1,62% w stosunku do roku 2020.

Obserwowany jest coroczny spadek ilości mieszkańców obszaru rewitalizacji, podobnie, jak całej gminy. Niemniej jednak spadek ilości mieszkańców jest nieco wolniejszy w stosunku do okresu badawczego 2018-2020, gdzie na obszarze rewitalizacji zanotowano spadek o 7,08 %, a w gminie spadek o 4,75%.

Bezrobocie

Ulice wchodzące w skład obszaru rewitalizacji	Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób w roku 2020	Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób w roku 2023
Bolesława Chrobrego	0	0
Bohaterów Getta	125	18,86
Dembowskiego	0	0
Gdańska	48,23	20,61
Jedności	19,48	35,21
Kardynała Wyszyńskiego	55,55	20
Kościuszki	51,72	19,61
Krótką	0	250
Księdza Ściegiennego	157,89	47,62
Mierzęcińska	107,69	0
Młynarska	0	0
Nadbrzeżna	0	0
Nowa	0	0
Nowomłyńska	200	0
Ogrodowa	100	68,96
Parkowa	0	0
Plac Chorążego Starca	0	0

Riedla	0	0
Rybacka	250	250
Sienkiewicza	71,43	39,21
Spacerowa	0	0
Spółdzielcza	21,74	13,51
Starorynkowa	41,67	42,10
Staszica	23,81	12,5
Stefana Batorego	62,5	62,5
Szkolna	14,49	51,72
Szpitalna	65,57	46,15
Teatralna	109,76	52,63
Wodna	0	166,67
Wojska Polskiego	43,24	11,98
Zabytkowa	0	0
Średnia	57,99	29,14

Źródło: opracowanie własne na podst. danych Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj.

Wybrany wskaźnik przedstawia wielkość udziału bezrobotnych w ogólnej licznie mieszkańców badanego obszaru. Z analizy ww. wskaźnika wynika, iż zjawisko bezrobocia na obszarze rewitalizacji zmniejszyło się, zgodnie z oczekiwaniami. Jedynie na 5 z 31 ulic obszaru wskaźnik się zwiększył. Widać ogólną tendencję na obszarze rewitalizacji, podobnie jak w całej gminie, spadku ilości osób pozostających bez pracy.

Pomoc społeczna

Ulice wchodzące w skład obszaru rewitalizacji	Liczba osób objętych pomocą społeczną na 1000 mieszkańców na koniec 2020 roku	Liczba osób objętych pomocą społeczną na 1000 mieszkańców na koniec 2023 roku
Bolesława Chrobrego	0	125
Bohaterów Getta	267,86	188,68
Dembowskiego	235,29	0
Gdańska	112,54	58,42
Jedności	38,96	42,25
Kardynała Wyszyńskiego	222,22	300
Kościuszki	155,17	0
Krótką	0	0
Księdza Ściegiennego	105,26	47,62
Mierzęcińska	0	0
Młynarska	250	250
Nadbrzeżna	0	0
Nowa	0	0
Nowomłyńska	0	1000
Ogrodowa	266,67	310,34
Parkowa	0	0
Plac Chorążego Starca	0	0
Riedla	0	0
Rybacka	0	0
Sienkiewicza	142,86	235,29
Spacerowa	0	0
Spółdzielcza	86,96	67,57
Starorynkowa	156,25	115,79
Staszica	59,52	62,5
Stefana Batorego	0	0
Szkolna	115,94	103,45

Szpitalna	180,32	123,07
Teatralna	402,44	210,53
Wodna	0	0
Wojska Polskiego	81,08	17,96
Zabytkowa	0	500
Średnia	116,44	95,24

Źródło: opracowanie własne na podst. danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1 000 osób – wskaźnik ten posłużył do określenia sytuacji społecznej w obszarze rewitalizacji. Przedstawia liczbę beneficjentów OPS, w tym przypadku osób, które z powodu indywidualnej sytuacji życiowej uprawnieni są do korzystania z różnych form pomocy społecznej. Konieczność korzystania ze wsparcia społecznego powoduje wiele czynników, lecz przede wszystkim dotyczy bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, problemów opiekuńczo wychowawczych, w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, czy też np. nadużywania alkoholu.

Porównanie danych na koniec 2023 roku z rokiem 2020 pokazuje korzystną tendencję zmian – zanotowano spadek ilości osób z obszaru rewitalizacji korzystających z pomocy OPS.

Bezpieczeństwo

Problemy społeczne obszaru rewitalizacji to m.in. kwestie bezpieczeństwa. W badanym okresie ilość przestępstw, wykroczeń czy niebieskich kart kształtowała się następująco /dane Policji dla terenu miasta/:

- wskaźnik liczby przestępstw na 1000 osób na obszarze miasta – 18,62
- wskaźnik liczby wykroczeń na 1000 osób na obszarze miasta – 51,12
- wskaźnik liczby wydanych niebieskich kart na 1000 osób na obszarze miasta – 0,34

Powyższe wskaźniki analizowane w stosunku do terenu całej gminy pokazują, że miasto Dobiegniew, w którym zlokalizowany jest obszar rewitalizacji, charakteryzuje się wyższym wskaźnikiem liczby przestępstw niż teren wiejski. Pozostałe dwa wskaźniki są niższe dla terenu miasta. Obszar miasta wymaga dalszej interwencji w zakresie bezpieczeństwa.

SFERA GOSPODARCZA

Na poziom lokalnej aktywności gospodarczej ma wpływ wiele czynników, m.in. takich jak: lokalny poziom rozwoju gospodarczego czy lokalny rynek pracy.

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się niższą liczbą przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców – 50,46 w stosunku do wartości średniej dla gminy – 57,93. Sytuacja na obszarze rewitalizacji, podobnie jak w całej gminie, w sferze gospodarczej się pogorszyła – zmalała ilość

przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców w porównaniu do roku 2020 /obszar rewitalizacji – 51,62; gmina – 62,2/.

SFERA TECHNICZNA

Ulice wchodzące w skład obszaru rewitalizacji	Liczba budynków wymagających modernizacji Stan na koniec 2020 roku	Liczba budynków wymagających modernizacji Stan na koniec 2023 roku
Bolesława Chrobrego	0	0
Bohaterów Getta	0	0
Dembowskiego	0	0
Gdańska	1	0
Jedności	4	4
Kardynała Wyszyńskiego	3	3
Kościuszki	0	0
Krótką	0	0
Księdza Ściegiennego	0	0
Mierzecka	0	0
Młynarska	0	0
Nadbrzeżna	0	0
Nowa	0	0
Nowomłyńska	0	0
Ogrodowa	1	1
Parkowa	0	0
Plac Chorążego Starca	0	0
Riedla	0	0
Rybacka	0	0
Sienkiewicza	1	0
Spacerowa	0	0
Spółdzielcza	0	0
Starorynkowa	5	5
Staszica	0	0
Stefana Batorego	0	0
Szkolna	1	0
Szpitalna	2	2
Teatralna	3	3
Wodna	0	0
Wojska Polskiego	0	0
Zabytkowa	1	1
Razem:	22	22

Źródło: opracowanie własne

Badania w sferze techniczne dokonywane były m.in. na podstawie liczby budynków wymagających modernizacji na koniec 2023 roku w stosunku do roku 2020. Dane pokazują, że nieco zmniejszyła się ilość takich budynków położonych na obszarze rewitalizacji (w trzech budynkach wykonano remont dachu).

SFERA ŚRODOWISKOWA

Ulice wchodzące w skład obszaru	Ilość azbestu do utylizacji (mg) na koniec 2020 roku	Ilość azbestu do utylizacji (mg) na koniec 2023 roku
Bolesława Chrobrego	0	0
Bohaterów Getta	1,05	1,05
Dembowskiego	0	0
Gdańska	2,56	2,56
Jedności	4,23	3,49
Kardynała Wyszyńskiego	0,66	0,66
Kościuszki	0	0
Krótką	0	0
Księdza Ściegiennego	0,27	0,27
Mierzęcińska	0	0
Młynarska	0	0
Nadbrzeżna	0	0
Nowa	0	0
Nowomłyńska	7,70	0,40
Ogrodowa	0,62	0,62
Parkowa	0	0
Plac Chorążego Starca	0	0
Riedla	0	0
Rybacka	0	0
Sienkiewicza	5,14	5,14
Spacerowa	0	0
Spółdzielcza	0	0
Starorynkowa	0,22	0,22
Staszica	0	0
Stefana Batorego	2,09	2,09
Szkolna	1,32	0
Szpitalna	0,30	0
Teatralna	0,41	0,41
Wodna	0	0
Wojska Polskiego	2,37	1,79
Zabytkowa	0	0
Razem:	28,94	20,02

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Dobiegniewie

Jakość życia obniżają problemy związane ze środowiskiem naturalnym. Wskaźnikiem badanym w tej sferze jest ilość azbestu do utylizacji. W okresie badawczym ilość ta się zmniejszyła.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Głównym wyzwaniem funkcjonalno-przestrzennym obszaru rewitalizacji jest zagospodarowanie terenów przemysłowych w centralnej części miasta, tzw. „placu popegeerowskiego” oraz poprawa jakości przestrzeni obszaru. W okresie badawczym nie nastąpiła interwencja na „placu popegeerowskim”. Prowadzone były natomiast zadania inwestycyjne na pozostałej części obszaru rewitalizacji.

WNIOSKI Z EWALUACJI

Podstawowym narzędziem do śledzenia postępu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 roku są wskaźniki monitorowania, których wybór służył ocenie osiągnięcia celów programu rewitalizacji. Wynika to z postrzegania interwencji w ramach rewitalizacji jako kompleksowego procesu, mającego na celu osiągnięcie zmiany we wskazanych obszarach poddanych rewitalizacji.

Przeprowadzona została kompleksowa analiza realizacji celów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 r. – zarówno w odniesieniu do celów, jak i zjawisk kryzysowych obszaru rewitalizacji. Rewitalizacja jest procesem długofalowym, a badania ewaluacyjne pokazują tendencję zmian na obszarze rewitalizacji. Analiza wskaźników badania zjawisk kryzysowych w stosunku do założonej w LPR wartości docelowej na koniec obowiązywania programu wskazuje na poprawę sytuacji mieszkańców w sferze społecznej i gospodarczej. W sferze technicznej i środowiskowej nie osiągnięto zakładanych wartości.

Ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 r. w okresie badawczym 2021-2023 daje podstawy do sformułowania wniosków po zakończeniu obowiązywania Programu:

- utrzymać korzystne tempo i kierunek zmian Celu 1. Tworzenie warunków do rozwoju aktywności społecznej i budowania tożsamości lokalnej
- utrzymać kierunek zmian Celu 2. Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji
- utrzymać kierunek zmian Celu 3. Wspieranie przedsięwzięć dążących do podniesienia jakości życia mieszkańców
- prowadzić działania umożliwiające osiągnięcie Celu 4 Tworzenie atrakcyjnych warunków mieszkaniowych obszaru rewitalizacji

ZATWIERDZAM

BURMISTRZ !
.....mgr inż. Bartosz Jabłoński.....
data i podpis Burmistrza Dobiegniewa

UZASADNIENIE

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 r. to wieloletni program działań zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do zrównoważonego rozwoju obszaru w płaszczyznach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej.

LPR przyjęty został przez Radę Miejską w Dobiegniewie uchwałą nr XLIII/252/18 z dnia 24 maja 2018 roku.

Zgodnie z zapisami LPR w cyklach 3-letnich prowadzona jest ewaluacja Programu. Pierwsza ewaluacja prowadzona była w połowie realizacji wg stanu na koniec 2020 roku. Obecny Raport z ewaluacji jest opracowany na zakończenie, wg stanu na koniec 2023 roku. Proces ewaluacji prowadzony był zgodnie z zapisami Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobiegniew do 2023 r.